

BÖLÜM 12

YENİDOĞAN BAKIMI

Ayça BALMUMCU¹

GİRİŞ

Yenidoğan dönemi doğumdan sonraki ilk 28 günü kapsamakta ve neonatal dönem olarak da adlandırılmaktadır. Bu dönemde yenidoğan intrauterin yaşamdan ekstrauterin yaşama uyum sağlamaya çalışmaktadır. Yenidoğanın yaşama adaptasyonu için birçok fizyolojik değişiklik ortaya çıkmaktadır. Yenidoğana bakım verirken bu değişiklikler hakkında bilgi sahibi olmak önemlidir. Yenidoğanların morbidite ve mortalitesinin azaltılması için, bebeklerin genel hijyeni, banyosu, göbek bakımı, alt bakımı, emzirilmesi ve dönemsel aşıları gibi önemli yaşamsal konuların sürekli geliştirilmesi Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) tarafından önerilmektedir. Aynı zamanda ebeveynlerin doğum sonrası fizyolojik ve psikolojik değişikliklere adaptasyonu, ebeveynlik rolleri, bebeği kabullenme ve bebek bakımı konusunda sahip oldukları bilgi ve beceriden etkilenmektedir. Bu noktada postpartum dönemde yenidoğan bakımı ile ilgili ailenin bilgilendirilmesi ebe ve hemşireler için önemli bir girişimdir. Postpartum dönemde ebe ve hemşire tarafından verilen eğitim ve danışmanlık ile doğru bakım uygulamalarının öğretilmesi, var olan yanlış uygulamaların düzeltilmesi sayesinde ebeveynlerin daha tatmin edici bir ebeveynlik deneyimi yaşaması sağlanabilecektir. Bu uygulamalar sayesinde yenidoğanın doğru beslenme ve azami sağlık bakımı hakkı da karşılanabilecektir.

¹ Öğr. Gör. Dr., Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Söke Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Sağlık Bakım Hizmetleri Bölümü, ayca.balmumcu@adu.edu.tr

KAYNAKLAR

1. Lale T. Normal yenidoğanın fizyolojisi ve bakımı. Doğum ve kadın sağlığı hemşireliği (içinde) 375-426. Ankara: Sistem ofset matbaacılık; 2011.
2. Kobyay Bulut H. Yenidoğan Dönemi ve Aile. Sema Kuşuoğlu, Birsal Canan Demirbağ (Eds.), Aile temelli sağlık yaklaşımı (içinde) 153-173. Ankara: Akademisyen Kitabevi; 2015.
3. Ergül A, Dinç H. Yenidoğanın adaptasyonu ve bakımı. Nezihe Kızılkaya Beji (Ed.), Kadın Sağlığı ve hastalıkları (içinde) 419-442. İstanbul: Nobel Tıp Kitabevleri; 2015.
4. Yıldız H, Boyacı B. Postpartum dönemde annelerin taburculuk öncesi yenidoğan bakımına ilişkin bilgi düzeyleri, gereksinimleri ve ilişkili faktörler. *Mersin Univ Sağlık Bilim Derg* 2019; 12(1):1-10.
5. Yılmaz A, Bayar A, Işık Esenay F. Annelerin doğum sonrası bebek bakım gereksinimlerinin belirlenmesi: Nitel bir çalışma. *Mersin Univ Sağlık Bilim Derg* 2018;11(2):147-156.
6. Sharma D, Sharma P, Shastri S. Golden 60 minutes of newborn's life: Part 2: Term neonate. *The Journal of Maternal-Fetal & Neonatal Medicine*, 2017;30(22): 2728-2733.
7. Akyüz A. Yenidoğan. Ahsen Şirin, Oya Kavrak (Eds.) Kadın Sağlığı (içinde) 520-530. İstanbul: Nobel Tıp Kitabevleri; 2016.
8. Öcalan D, Ünsal Atan Ş. Yenidoğan Bakımı ve Fiziksel Değerlendirmesi. Perinatoloji ve Bakım (içinde)497-526. Ankara: Nobel Tıp Kitabevleri; 2016.
9. World Health Organization. Reproductive Health, & World Health Organization. Breastfeeding, care, preventive measures and treatment for the newborn. Pregnancy, childbirth, postpartum, and newborn care: a guide for essential practice (içinde) 138-145. Department of Reproductive Health; 2003.
10. Ak ÖB, Dolgun G. Doğum sonu dönemde yenidoğanda yapılan kanıta dayalı uygulamalar ve ebelik. *Samsun Sağlık Bilimleri Dergisi*, 2021;6(1), 18-27.
11. Amerikan Pediatri Akademisi (AAP) Recommends that infants receive first Hepatitis B dose within 24 hours of birth. 2017. Erişim adresi: <https://www.aap.org/en-us/about-the-aap/aap-press-room/Pages/AAP-Recommends-That-InfantsReceive-First-Hepatitis-B-Dose-Within-24-Hours-of-Birth.aspx>. Erişim tarihi: 12.12.2021.
12. Zeren F, Gürsoy E. Anne ve Yenidoğan İçin Dünya Sağlık Örgütü Postpartum Bakım Önerileri. *Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*, 2018;7(4), 95-102.
13. Chapman L, Durham R. Discharge Planning and Teaching. Maternal-newborn nursing: The critical components of nursing care (içinde) 417-434. Philadelphia: FA Davis Company;2014.
14. Turan A, Kutlu L. Bebeklerin İlk Emzirilmesinde Geleneksel Yaklaşımların Etkisinin Değerlendirilmesi. *Haliç Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*, 2020;3(1), 53-64.
15. Yıldız D. Doğum sonrası dönemde annelerin bebek bakımı konusunda danışmanlık gereksinimleri ve yaklaşımlar. *Gülhane Tıp Dergisi*, 2008;50(4), 294-98.
16. Güleşen A, Yıldız D. Erken Postpartum Dönemde Anne Bebek Bağlanması Kanıta Dayalı Uygulamalar ile İncelenmesi. *TAF Preventive Medicine Bulletin*, 2013;12(2),177-182.
17. Association of Women's Health, Obstetric and Neonatal Nurses (AWHONN). (2006). *The compendium of postpartum care*. Philadelphia: Medical Broadcasting Company.
18. Nagtalon-Ramos, J. Newborn. Maternity-Newborn Nursing Care: Best Evidence-Based Practices (içinde) 119-173. Philadelphia: FA Davis Company;2014.
19. İnce G, Dünder NO, Çavuşoğlu D, Dünder BN. Sarsılmış bebek sendromu olgusu. *Tepecik Eğitim Hast Derg* 2014; 24 (3): 207-210.